

EDINOST

ZA RESNICO IN PRAVICO!
OD BOJA DO ZMAGE!

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday,
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 56. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 10. MAJA — THURSDAY, MAY, 10, 1923. LETO (VOL.) IX.

O položaju v Jugoslaviji.

(Izvirni dopis iz Slovenije.)

V Vaši "Edinosti" št. 32 15. marca smo čitali članek: "Volitve v Jugoslaviji!" To je bilo tri dni pred izvršenimi volitvami. Iz članka je razvidno, da ste vrlo dobro informirani o razmerah v naši državi. Proti koncu se bere: "Bojazen, da Slovenska Ljudska Stranka ne bo zmagala, je precej upravičena." Svojo bojazen opravičujete z dejstvom, da je prebrisani Pašič poslal dr. Šušteršiča v boj za razcep S. L. S. in da so nekateri duhovniki njegovi pomagači. A ta strah je bil pretiran, kajti dr. Šušteršič nima med duhovščino zares uplivihih duhovnov niti toliko, kolikor je prvost na eni roki. In od teh se jih v resno agitacijo niti toliko ni spustilo. In uspeh volitve dne 18. sušca to popolnoma potrjuje.

Američani ste itak že izvedeli o sijajni zmagi S. L. S. Narod slovenski je brezdvomno odgovoril na poziv čiča Pašiča.

Znano vam je, da je bil Pašič pred adventom presenetil ves politični svet v Jugoslaviji. Kar naenkrat je razpustil narodno skupščino, razpisal nove volitve za omenjeni dan, sestavil samo radikalno vladu, v katero je privzel po enega Hrvat in Slovenca — dr. Niko Zupaniča, da vodi volitve, iz katerih naj bi izšla mogočna večinska stranka radikalov. Ob enem je razglasil, da je on za vidovdansko ustavo, oziroma za državni centralizem; če pa se volivci izrečejo za revizijo sedanje ustave, more priti i do razgovorov v tej zadevi.

No, volivci so odgovorili dosti jasno; kajti Pašič ni dosegel take radikalne večine, da bi samo z njo mogel vladati, vjel je z vsemi balkanskimi metodami samo eno tretjino poslancev. Dve tretjini stojita ob strani ter prevdarjata, da bi državi odkazala pravi tir k pomirjenju, redu in sreči svobodnih državljanov.

Volivci so se nedvomno izrekli za revizijo ustave, svojo nezadovoljnost s centralizmom in zoper dosedanji režim, ki ni niti senca pravega parlamentarizma.

Veliko se zdaj piše o stališču opozicijskega bloka. Kdo je to? Po dosedanjem razvoju spadajo v ta blok

1. Slovenska Ljudska Stranka, ki zastopa nad tri četrtine volivcev in je faktično edina zastopnica slovenskega naroda. Ta stranka ima svoj jasno opredeljen program uže od konstitucije in ga je v skupščini že predložila po svojih poslancih in se nanj sklicevala pri vsaki priložnosti tako, da niti vlada niti druge stranke niso mogle dvomiti o njenih težnjah. Slovenski poslanci so za avtonomijo nerazdeljene Slovenije (kolikor že ni okrenena). Kdo se ne spomni, da smo že v prejšnji Avstriji imeli vsaj na Kranjskem kolikor toliko avtonomije? Ko je ljudska stranka dobila večino v deželni zboru, kako živahno se je delovalo v deželni zboru in odboru za povzdigo poljedelstva, vinogradništva, živinoreje, planinstva itd. V dvajsetih letih pred vojsko so deželni glavari lahko kazali na boljše vspehe narodnega gospodarstva in dvigajoče se industrije po deželnih podjetjih, n. pr. s pomočjo deželne električne centrale itd. O vsem tem svedočijo stenografski zapisniki deželne uprave.

Naše ljudstvo je ves ta razmah dobro umevalo, zato ni čudno, da je šlo ob volitvah v boj za zakonodajno avtonomijo. Naši ljudje vedo, da so na svetu države, ki temelje na veliki avtonomiji. Mnogi so bili v Združenih državah in vedo, da vsaka izmed 42 vaših držav ima svojo zakonodajno avtonomijo, same se upravljajo, a tudi dajo, kar Unija-skupna država potrebuje.

Kmalu po volitvah je bila seja Izvrševalnega odbora S. L. S. v Ljubljani. Še prej so prišli zaupniki Radičeve stranke iz Zagreba, da se doseže sporazum glede bodočega postopanja. Istotako je bil posvet v Zagrebu med Radičevci, S. L. S. in Jugoslovanska muslimanska organizacija. Izvrševalni odbor S. L. S. je 29. sušca objavil, da je po zaslišanju svojega načelnika dr. Korošca odgovoril z omenjenima strankoma — glede bodoče taktike v borbi proti centralističnemu režimu odobril, naglašajoč pri tem, da ostane S. L. S. kot zastopnica slovenskega naroda glede svojega programa neodvisna in nedotakljiva.

Zastopstvo slovenskega naroda se je izrazilo dosti jasno tako, da ve prijatelj in nasprotnik, s kom ima opraviti.

V opoziciji najmočnejša je 2. Radičeva stranka ali H. R. S. S. — Hrvatska republikanska seljačka stranka, ki je v zadnjih volitvah dobila 70 poslancev in se mora smatrati kot zastopnica hrvatskega naroda.

Radič je v več intervjujih izjavil, da je pripravljen za sporazum, potrebne razgovore in posvete. Shod H. R. S. S. je odobril njegove izjave in objavil v tem zmislu več resolucij. A ker v belgrajskih krogih le še ni pravega umevanja in ravnanja, je njeno vodstvo v "Jutarnjem Listu" v Zagrebu objavilo poročilo, ki odgovarja tudi stališču J. M. O. in S. L. S. ter se po "Slovincu" dne 4. aprila med drugim glasi: "Stališče H. R. S. S." o morebitnih pogajanjih in možnosti sporazuma je sledeče:

Ko bi se strogo izvedla evropska parlamentarna praksa, bi vlada, katera pri volitvah ni dobila večine, morala odstopiti. Zato blok, ki je vstvarjen s sodelovanjem Hrvatov, Slovencev in Muslimanov, nima opravka z vlado, ampak s strankami. Logično bi bilo, da bi radikali kot najmočnejša srbska stranka stopili v stik s predstavniki Hrvatov in Slovencev. Ako radikali naslove tak poziv na blok . . . ali posredujejo . . . je ta pripravljen pogajati se. — Pri posvetovanju z dr. Korošcem je bila

(Dalje na 4. strani.)

KRATKE AMERIŠKE VESTI.

— Senator Smoot je pričel z veliko aktivnostjo agitirati proti ideji, ki se jo zanaša v Zedinjene države, da bi slednje znižale vojne dolgeve zaveznikom. Senator Smoot je republikanec a velik nasprotnik mejnarodnega tribunala.

— Zadeva smrti Leighton Mount, ki se je pripetila mej dijaki v septembru 1921. v Northwestern University se preiskuje. Aretiranih je več oseb, ki so se nahajale tedaj v dotičnem no-renju. Čistih dokazov, kako je umrl Mount še nimajo.

— Iz St. Paula, Minn. so poročala sinočna poročila, da je zapadel lahek sneg v mestu in vsej okolici.

— Iz Bismarka, N. Dak. isto poročajo, da je sinoči zapadel sneg in danes dežuje.

— Blizu obrežja Key West, v Floridi je zginil v morskem viharju armadni čoln, v katerem se je nahajalo 6 vojakov. Dva torpedna rušilca iščeta pogrešane, o katerih se pa ne najde nikakega sledu.

— Speča bolezen se pojavlja celo v Chicagu. Prva žrtev, ki jo je ta bolezen zahtevala v Chicagu je Miss Nellie Skuzcusk, ki je umrla sinoči na 1719 Stone Street.

— Dom črnecv je bil sinoči bombardiran od neznanih storilcev na 2444 W. 25th St. v Chicagu. Bomba je eksplodirala in poškodovala precej pročelje hiše. Družina, ki se je v sosesčino priselila še le pred par dnevi je takoj čez eno uro po nezgodi zapustila stanovanje. Sluti se, da se je to storilo radi nezaheljenosti črnecv v sosesčini.

— Iz Danville, Ill. poročajo, da so se tam vršile predvčerajšnjim velike slovesnosti o priliki obhajanja 87-tega rojstnega dne Uncle Joe Canon-a, dolgoletnega kongresnika za tamošnji distrikt. Volilci so ga 25-krat izvolili za kongresnika. Na slavnosti je bil glavni govornik J. L. Davis delavski tajnik.

— V Findlay, Ohio je uničil požar tamkajšnji Kerr Block. Materialna škoda je velikanska.

— Iz Wymore, Nebr. poročajo, da je divjal predsinočnjim tamkaj strašni tornado, ki je razdejal več poslopij in poruval silno veliko drevja po vrtovih. Škoda je velikanska, ki bo znašala do milijona.

— Newyorška državna zbornica je glasovala s 76 glasovi proti 50 glasovi proti Kukluksklanski organizaciji. Postava prepoveduje strogo nositi maske vsaki organizaciji.

— V Clevelandu, Ohio bodo 30. maja t. l. blagoslovili novo katoliško cerkev sv. Tomaža Akvinskega, ki so jo sezidali na Superior ave. in Anzel Road. Dne 2. maja pa je bila blagoslovljena v Clevelandu nova cerkev sv. Neže.

— Tihotapci žganja se sedaj poslužujejo že celo zrakoplovov. V New York je zadnje čase priletelo več zrakoplovov, ki so šli čez mejo v Kanado po ta kratkega. Te dni je policija zasačila zrakoplovca, ki je zložil blizu New Yorka okoli 50 galonov ruma.

— Delavski department države Iowa poroča, da je Iowa proizvala lansko leto 4,679,685 tonov premoga.

— Farfarji po osrednjem delu Zedinjenih držav se pritožujejo, da manjka dežja, zlasti za zelenjavo.

ZED. DRŽ. RAZBÜRJENE JE LI AMERIŠKI DOLAR ENAKO VREDEN ZA VSE SLOJE?

Kitajski banditi ujeli 26 tujezemcev in jih odvedli v ujetništvo. — Za ujetnike zahtevajo 2 milijona odkupnine. — En Amerikanec in en Anglež ubita.

Sanghaj. — Ker na Kitajskem zadnje dni vre vse navskriž, so se po večjih krajih organizirale tolovajske tolpe, ki ropajo okrog in se žive povečini od samega plena, ki jim pride pod roke. Ljudstvo pričakuje spopada mej severom in jugom. Vlada v Pekingju, ki je zadnje čase obrabala vso svojo pozornost prpravljanju na vojno, se ni zanimala mnogo za tolovaje in bandite, ki so se organizovali po gotovih lokalih. Mej bandite je baje zašlo veliko vojaških deserterjev, ki so oboroženi z modernimi puškami in strojniciami.

Banditi ustavili potniški vlak in polovili tujezemce.

Mej Sanghaj-em in Pekingom so banditi ustavili ekspresni vlak v katerem se je nahajalo okoli 26 tujezemcev, mejtami 23 Amerikancev, katere vse so odvedli baditje v ujetništvo. Tujezemci so se baje banditom postavili po robu in 7 jih je baje ušlo, ostalih 19 pa je bilo polovljenih in odvedenih v ujetništvo. Pri odporu tujezemcev sta padla dva, en angleški podanik Joseph Hotman in en amerikanec, ki ga pa ni mogoče indentificirati.

Banditi zahtevajo 2 milijona odkupnine.

Ameriški in Angleški oba konzularna urada sta bila obveščena od banditov, da so pripravljani spustiti tujezemce ujetnike proti odkupnini 1 milijon dolarjev. To so zahtevali včeraj, a danes sta prejela urada drugo novo zahtevo, s katero se zahteva že 2 milijona dolarjev odkupnine.

Vlada poslala svoje čete za banditi.

Peking. — Vlada je danes odposlala kakih 4 tisoč mož na zasledovanje za banditi, ki so baje skriti v nekem gorskem selu, ki je obzidano po staromodnem kitajskem običaju. Prvi spopad mej vojniki in banditi se je že završil včeraj popoldne. Mej boji so banditi tirali tujezemce v bojno linijo, kjer sta padla en Amerikanec in en Anglež, ko sta poizkusila uiti od banditov k vladnim vojakom. Nekaj jih je srečno ubežalo, ki sedaj opisujejo položaj ujetnikov mej banditi.

Zedinjene države protestirajo. Washington, D. C. — Državni department je včeraj odposlal ostro protestno noto poslaniku v Peking, ki jo bo zročil Kitajski vladi. Razmere so silno napete. Vse ameriške bojne ladije so dobile povelje, da pripravijo svoje vojaštvo za vsak slučaj.

SILNA VROČINA V KALIFORNII.

San Bernardino, Calif. — Včeraj je bilo zaznamovati v tem mestu roj stopinj vročine. Prebivalci trdijo, da je ta zgodnji pojav vročine nekaj nenavadnega.

— Kalifornijski vinogradniki izjavljajo, da bo letošnje leto, ako bo vreme nadaljevalo kot sedaj zopet zelo ugodno za grozdje. Torej ga bo zopet!

Za bogatine in proizvajalce je, a za farmerje in delavce ni!

Vedno bližje smo zopetni industrijski krizi, ki se nam pod sedanjim družabnim sistemom približuje vsaki dan hitreje. Amerika je prosta država, tako slišimo dan za dnem. Najbolj vpijejo in se potegujejo za prostost seveda bogatini, da smejo pod njenim varstvom izrabljati na umeten način delovne mase. Prostost je v resnici idealna, toda to le za tiste, ki jo v resnici imajo v vseh ozirih, ki se tičejo njih blagostanja. A dandanašnja prostost, katero vživa le bogatin a revež pa ne, pa ni prava prostost, to mora potrditi vsak, ki ljubi resnico in pravico.

Poglejmo kako prostost ima vrednost ameriškega dolarja mej ameriški sloji. Proizvajatelji kmetijskih strojev za obdelovanje zemlje, so podražili svoje produkte do 33 odstotkov. Farfar pa prodaja mleko, živino in druge pridelke le za 17 in pol odstotkov dražje kot lansko leto. Razlike je za celih 15 in pol odstotkov. To se pravi, proizvajatelj kmetijskih strojev prodaja in dobiva 15 in pol odst. več čistega dobička kot pa ga dobiva farfar za svoje produkte. In sedaj vzemimo, proizvajatelj, ki kupi svoje življenske potrebščine od farfarja jih ta kupi z dolarjem, ki je vreden za njega 15 in pol odst. več kot farfarju. To je čisto enostavno; namreč, farfar mora dodati ko kupi stroje in orodje od proizvajatelja k vsakemu dolarju 15 in pol odstotkov. Tako se na umeten način izkorišča našega farfarja. Farfarju ostaja vedno manj v žepu, ker večja vrednost dolarja pri proizvajatelju kmetijskih potrebščin strojev itd. prazni njegov žep.

Isto se godi pri delavstvu. Po industrijah so dvignili skoro vsem produktom za okoli 30 odstotkov prodajne cene. Delavstvu pa so zvišali plače za borih 10 — 15 odstotkov.

Življenske potrebščine so se podražile in sicer za toliko, da delavcu ostane poleg njegovega polovice prenikkega povišanja plač precej manj od zaslužka. Kakor mu je lansko leto, ki je manj zaslužil. Logično dolar v delavskih rokah ima za 15 do 20 odstotkov manjšo vrednost, kot isti dolar, če ga denesh v bogatino roko. To je naredila kapitalistična umetnost, ki na umeten način izsesava farfarje in delavce.

Kapitalisti bodo izzivali delavstvo umetnim potom na zopetni boj in tedaj bodo kazali na delavce kot upornike. To seveda kdor jim bo vrjel. Vlada pa, ki bi morala paziti, da bi dolar enak veljal v delavski roki kot v roki industrijskih magnatov le dremlje in se ne zgane. Če bi vlada pazila le nekoliko, bi vladale drugačne razmere v tem oziru, kot vladajo mej našimi na umeten način tlačeniimi delavci in farfarji!

SNEG PADEL V CHICAGO.

Chicago, Ill. — Sinoči je nalletaval precej časa sneg kot o Božiču. Nič ni zgedalo, da smo pustili za sabo že sv. Jurija, zgedalo je kot bi se bližali mesecu decembru.

FRANCOZI ZABRANILI VHOD AMERIŠKEMU PARNIKU V SMIRNO.

Nastop Francozov pokazuje, da Francija pričakuje oboroženega konflikta s Turčijo.

Carigrad. — Predvčerajšnjem zjutraj je dospel v Smirno ameriški parnik Elianne, ki je imel večji tovor na krovu za Turčijo, mej drugim tudi nekaj vojnega materijala. Francoski torpedni rušilci so dobili ukaz od francoskega komisarja v Smirni, ne dovoliti vohod parniku v luko. Parnik Elianne se je umaknil nazaj na odprto morje in poveljnik je zahteval od francoskega komisarja pojasnila zakaj se mu je zabranilo vohod. Ker zadovoljivega pojasnila ni prejel, je protestiral in zagrozil, da bo obvelil Washington, nakar se je francoski komisar gotovo bal raznih neprijetnosti, ki bi znale nastati mej republikama in je dovolil parniku, da je priplul popoldne v luko in zložil svoj tovor, ki je namenjen za Turke.

Nadalje se poroča, da poveljnik parnika je obvestil ameriškega admirala Bristol-a, ki pove-ljuje ameriškeemu vojnemu brodogovju v sredozemskem morju, in da je ta poslal dva torpedna rušilca v Smirno in da so tam zahtevali od francoskega komisarja, da prekliče svojo odredbo, ker Francija nima nikake pravice zapovedovati tujezemskim parnikom v turških pristaniščih.

Vse to je znamenje, da Francija nekaj namerava. Najbrže pričakuje, da se bo Lozanska konferenca zopet razbila in v tem slučaju, bo Francija nastopila proti Turčiji z oboroženo silo.

Vojaški krogi v Parizu so silno pervažni, ker Turčija še vedno pošilja velika ojačenja na sirsko fronto. Turške vojaške sile štejejo baje do 50 tisoč mož, kar pokazuje, da Turčija ne bo odnehalo od svojih sklepov na Lozanski konferenci.

JAPONSKA VLADA ZAHTEVA OD KITAJSKE, DA USTAVI CIVILNO VOJNO.

Tokio. — Japonska vlada je včeraj poslala v Peking ultimatum, s katerim zahteva, da Kitajska ustavi civilno vojno, sicer bo Japonska posegla vmes. Japonska se boji, da bi evropske države in Amerika posegle v Kitajske zadeve, zato hiti sama naprej.

DENARNE POSILJATVE.

Včerajšnje cene so bile jugoslovanskim dinarjem:

100 — Din.	\$ 1.35
500 — Din.	\$ 5.90
1000 — Din.	\$ 11.60
2500 — Din.	\$ 29.00
5000 — Din.	\$ 57.00
Za italijanske lire:	
50 — Lir.	\$ 3.25
100 — Lir.	\$ 5.75
500 — Lir.	\$ 27.00
1000 — Lir.	\$ 54.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 20 5 tisoč Din. ali 2 tisoč lir, damo še posebni popust. Predno pošljete denar črez druge tvrčke se spomnite na naše podjetje, ki bo vam poslalo Vaš denar v stari kraj čimje in hitreje, kakor kje drugje. Naše cene so vedno najnižje!

Vse pošiljatve naslavljajte na: BANČNI ODDELEK EDINOST 1249 W. 3rd St. Chicago, Ill.

KOČEVSKO ŽREBE.

(Gregor Dajga.)

Jeli bilo res to kdaj ali ne, kar boš te tu čitali ne vem. Slišal sem jo in tako zročam vam, brez vsakega pridržka. To je moj predgovor.

Kdo izmed Slovencev ne pozna bistroumnih Kočevarjev, ki so se naselili mej Dolenjce? Vsakdo jih pozna, saj so zahtevali svojo celoto v Parizu svojo lastno neodvisno republiko, in njih ime je zaslovelo po celem svetu. Še celo svetovno znane Ribničane bi kmalu prehiteli.

"Immer hajte, ueber hajte" — so prepevali po svoje kočevski poslance, ko so se vračali iz Pariza. Pomirili so se že popolnoma, saj je pametneje, če človek nosi po koncu glavo, naj je v srcu še tako pobit in žalosten. V Višnji gori in v Ribnici niso smeli ljudje slutiti, da se je Kočevarjem na Kranjskem slabo godilo, drugače bi se jim morda posmehovali.

"Hvala Bogu, kmalu smo doma!" se je veselil policaj Šarfšic, ki je spremljal poslance, da bi jih kdo ne napadel. Hoja je bila dolga in vsi potniki so jamarali, da jih noge bolijo. Zato so legli ob potu ne daleč od Kočevja pod košato lipo, da se uhlade in malo odpočijejo. Par korakov od lipe je tekel kočevski potok, na katerega so Kočevjarji bolj ponosni, kakor pa so Amerikanci na svojo blatno "Mississippi river." Poslanec Kugelmacher je predlagal, da bi se pomaknili na rob bregu in bi od tam zrl žuboreti kočevski potok. Predlog se je dopadel vsem in deputacija poslancev se je preselila na rob bregu in si s začudenjem ogledovala žuboreči potok, ki je ubiral svojo pot naprej. Mejem so si pridno pripovedovali zgodovinske fakte, ki so bili tesno zvezani s kočevsko zgodovino.

"Glejte, glejte, kaj pa plava tukaj doli?" je pretrgal poslanec Habeniks njihova domoljubna premišljevanja ter pokazal na potok. Plaval je neka čudna okrogla reč rumene barve, kakoršne še noben izmed njih videl ni. "Kaj bo neki to?" je radovedno govoril župan ter opazoval plavajočo oblo, ki so jo lahki valovi semtertja sukali in obračali. Hipoma jih je minula utrujenost, poskakali so na noge ter hiteli navzdol k potoku, da si natančneje ogledajo to neznano stvar. Ni bilo daleč od brega, z dolgo vejo bi jo gotovo dosegli. Kočevjarji so spretni ljudje in zato so bili spretni tudi ob vodi in kmalu so pritegnili in izvlekli oblo na kopno.

"Aj jaj, jaj! Ferdamtanahom! To je čudna reč!" zaklical je ponosno Kugelmacher. Bila je tikev ali buča, ki je priplaval odnekod od Ribnice. Začetkoma so se Kočevjarji te stvari nekoliko bali, ker pa se dolgo ni ganila, so vedeli, da ni živa žival.

"Zdi se mi kakor veliko jajce," je dejal policaj Šarfšic. "Da, gotovo je jajce, katero je znesla taka žival, ki jo mi ne poznamo," je pritrdil župan. Kočevjarji so mnogo slišali o velblodih, slonih in drugih živalskih velikanih, ki se še niso nikdar prikazale na Kočevskem. To je jace neke take živali. Iz jajca bi se dala po županovih mislih izvaliti kaka velika žival ali zver.

"Spravimo si to jajce v Kočevje! Če se nam izleže kaka lepa žival, potem vsaj lahko rečemo, da nismo hodili zastoj v Pariz, kar nam bodo gotovo to očitale naše žene."

Po kratkem posvetovanju so vrgli "jajce" zopet v vodo, ker niso hoteli da bi videli njihovi sosedje Slovenci okoli Kočevja, kaj si lepega nesejo iz dolgega pota. Buča je urno plaval ob bregu, možje pa so hiteli pred njo, ob njej in za njo ter pazili, da je ni odneslo valovje predaleč od brega v strmen tok sredi širokega potoka. Pod Gavčovo hišo ob kočevsko ribniški meji so bili stopili že na kočevsko polje. Tu so se ustavili in ajdi z jajcem iz vode in preko polja naravnost v Kočevje z njim.

Veliko veselje je bilo v Kočevju, ko so se vrnili vsi poslan-

ci zdravi v svojo domačijo. Kako se je čudila starina in mladina ogromnemu jajcu, ki so ga prinesli stirje možje na vejnatih nosilih. Iz samega začudenja so pozabili vprašati poslance, kako so opravili v Parizu, poslanci jim pa sami tudi niso utegnili razkladati o svojih lepih vspehih.

Kako pa zdaj z jajcem? Nobena gos in nobena kokoš ni zadosti velika, da bi jo nasadili na jajce, ampak treba je večje živali. Nekateri Kočevjarji so bili prepričani, da bi se izvalila le taka žival, kakoršna bi sedela na jajcu, gosi, da valijo same žužike, race same racice, kokoši same piščance, vrane same vrančice itd. Če bi hotela sedeti na jajcu krava, bi se izvalilo gotovo lepo veliko tele, če bi pa nasadili kobilo, bogve, če bi ne dobili velikega krasnega žrebeta, kakoršnega niti kralj nima v svojih hlevih.

"To bi bilo lepo če bi imeli Kočevjarji najlepšega konja v celi kraljevini, če ne v vsej Evropi!" Nič ni bilo več prepira v Kočevju, katero žival naj nasadijo na jajce, saj so bili sedaj že vsi prepričani, da je kobila edina žival, ki je zadosti velika za sedenje na tem jajcu in da bi bilo krasno žrebe občini največja čast.

Kočevjarji so vedeli dobro, da ne kaže imeti takih znamenitih tajnih reči doma v navadnem hlevu, kamor bi lahko prišel vsak dan tujec, živinski kupec. Pripravili so gnezdo za Kočevjem, na hribu za hlevom poslanca Habeniks, kamor tedne in tedne ne pride nobena tuja noga. Tam naj kobila mirno vali jajce, ker jo ne bo nihče hodil motiti.

Pritrili so na hrib staro kljuse, suho kobilo, kateri so naročili ta posel. Kobila pa ni hotela sedeti na buči, ampak je stala venomer nad gnezdom na vseh stutih. Hudobna kobila je kazala celo voljo, da bi pojedla jajce, ker je zasadila zobe v bučo. Kočevjarji so imeli hudo delo, predno so rešili dragoceno jajce izpod kobilinih čeljusti. Bilo je že ranjeno in načeto. Policaj Šarfšic se je postavil s palico h kobilu, da bi jo pošteno naklestil po zobeh in gobcu, če bi se ji še cedile sline po jajcu.

Kobila še vedno ni hotela sedeti. Možje so se jeli srditi na kobilno trmoglavost in poslanec Habeniks je nasvetoval, naj ji odsekajo noge, da bo suha para potem že sedela. Ta nasvet ni ugajal vsem. Dejali so, da bi mrha potem najbrže ne mogla več hoditi. Kobili so zvezali noge in so jo siloma podrla na gnezdo. Mrha je vedno gomezila in se nemirno zvijala, hoteča se rešiti vrvi. Ko je zamahnil policaj da bi jo naučil pokorščine, se je močno ganila ter zdrknila z gnezda. Gnezdo se je privzdignilo in jajce se je prevrnilo iz njega v travo ter se začelo kotati nizdol s hriba.

"Oha! Stoj, stoj!" so kričali Kočevjarji in tekli za jajcem, a buča je bila urnejša. Prikotalila se je neznano hitro v dolino in skočila v gosti grm, kjer je izginila. V grmu pa je spal zajec, ki se je splašil, skočil iz grma in jo pocedil po dolini tako naglo, da se je prekobencil dvakrat zapored. Kočevjarji so ga zagledali in se v hipu domislili, da beži mlado žrebe, ki se je zvalilo iz jajca. Tekli so za njim, kar so jih nosile noge in klicali: "Oha! Cuzek na! cuzek na!" Nič ni pomagalo. Zajec je odbežal v grmovje in ni ga bilo najti nikjer, dasiravno so Kočevjarji preiskali ves kot. Žalostni so se vračali v mraku v Kočevje, ker jim je ubežalo krasno žrebe, ki je znalo tako izvrstno teči že v prvem hipu, ko se je izvalilo. Staro kobilo so gnali pred seboj in policaj jo je pretepal, ker je bila tako nepokorna in neumna, da je prevrgla gnezdo z jajcem. Grizla in pekla jih je zavist, ker so slutili, da se zateče njihovo žrebe, najbrž k Ribničanom, kjer ga bodo kmetje ulovili in se z njim bahali.

Vsi Kočevjarji so žalovali po žrebetu še tedne in mesece. Če so pa Ribničanje ujeli potem žrebeta mi pa ni znano.

VABILO
K
Gledališki predstavi
"Moč uniforme"
BURKA V TREH DEJANJIH
katero priredi
PEVSKO DRUŠTVO "ADRIJA"
v korist cerkve sv. Štefana
V nedeljo, dne 13. maja 1923

V CERKVENI DVORANI SV. ŠTEFANA
ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50c. za otroke 15c.
V SPRED:
1. Pozdravni govor.
2. Nastop pevskega društva "Adrija."
3. Igra.
OSEBE:
Pavel Cviren, krojač g. John Gradišar
Agata, njegova žena gđe. Rozie Vahtar
Milek, krojaški pomočnik g. Joseph Fajfar
Žigon, lovec g. Frank Avguštin
Majer, agent g. Frank Biček
Jelenc, župan g. Louis Železnikar
Kožuh, g. Štefan Kolenko
Slak, } kmetje in občinski svetovalci g. John Jerič
Trček, g. Frank Mali
Pečka, g. John Prah
Eksekutor g. Joseph Prah
Jernej, hlapec g. Andrew Glavač
Liza gđe. Mary Janesh
Jera gđe. Mary Katich
I. in II. dejanje se vrši v Cvirnovem stanovanju, III. pa v občinski sobi.
Ker bo zaradi društvenih sej igra igrana samo enkrat, se opozarja slavno občinstvo, da si preskrbi vstopnice pravočasno.
K obilni udeležbi najuljudneje vabi

ODBOR.

že ranjeno in načeto. Policaj Šarfšic se je postavil s palico h kobilu, da bi jo pošteno naklestil po zobeh in gobcu, če bi se ji še cedile sline po jajcu. Kobila še vedno ni hotela sedeti. Možje so se jeli srditi na kobilno trmoglavost in poslanec Habeniks je nasvetoval, naj ji odsekajo noge, da bo suha para potem že sedela. Ta nasvet ni ugajal vsem. Dejali so, da bi mrha potem najbrže ne mogla več hoditi. Kobili so zvezali noge in so jo siloma podrla na gnezdo. Mrha je vedno gomezila in se nemirno zvijala, hoteča se rešiti vrvi. Ko je zamahnil policaj da bi jo naučil pokorščine, se je močno ganila ter zdrknila z gnezda. Gnezdo se je privzdignilo in jajce se je prevrnilo iz njega v travo ter se začelo kotati nizdol s hriba.

"Oha! Stoj, stoj!" so kričali Kočevjarji in tekli za jajcem, a buča je bila urnejša. Prikotalila se je neznano hitro v dolino in skočila v gosti grm, kjer je izginila. V grmu pa je spal zajec, ki se je splašil, skočil iz grma in jo pocedil po dolini tako naglo, da se je prekobencil dvakrat zapored. Kočevjarji so ga zagledali in se v hipu domislili, da beži mlado žrebe, ki se je zvalilo iz jajca. Tekli so za njim, kar so jih nosile noge in klicali: "Oha! Cuzek na! cuzek na!" Nič ni pomagalo. Zajec je odbežal v grmovje in ni ga bilo najti nikjer, dasiravno so Kočevjarji preiskali ves kot. Žalostni so se vračali v mraku v Kočevje, ker jim je ubežalo krasno žrebe, ki je znalo tako izvrstno teči že v prvem hipu, ko se je izvalilo. Staro kobilo so gnali pred seboj in policaj jo je pretepal, ker je bila tako nepokorna in neumna, da je prevrgla gnezdo z jajcem. Grizla in pekla jih je zavist, ker so slutili, da se zateče njihovo žrebe, najbrž k Ribničanom, kjer ga bodo kmetje ulovili in se z njim bahali.

Vsi Kočevjarji so žalovali po žrebetu še tedne in mesece. Če so pa Ribničanje ujeli potem žrebeta mi pa ni znano.

POZOR IGRALCI HARMONIK
Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantirano, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem
ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.
V zalogi imam tudi vsakovrstne LUBASOVE HARMONIKE.

Anton Zbašnik
JAVNI NOTAR,
soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)
Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnice, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastoj.

NOVI NASLOV.
Naznanjam, da smo se preselili z našo trgovino na 1845 West 22nd Street. Druga vrata od tiskarne "Edinosti".
ZA BIRMO
bodem te dni dobil vsakovrstne obleke, ter se priporočam Slovanskim starišem.
BOTRI IN BOTRICE:
Pri nas dobite vsakovrstno zlatnino po najnižji ceni. Se Vam toplo priporoča, Slovenska trgovina
JOHN GOTTLIEB,
1845 West 22nd Street, Chicago, Ill.

TUJERODČEVI OTROCI DAJEJO DOBER VZGLLED.

Statistika o nepismenosti zapopade vse prebivalce Združenih Držav, ki so stari čez deset let. Po zadnjem ljudskem štetju je nepismenost v Združenih Državah znašala šest odst. To pomenja, da izmed vsakih sto prebivalcev čez deset let starosti je bilo šest nepismenih. Ako pa jemljemo v poštev le otroke tujerodnih starišev, najdemo, da razmerje nepismenosti med njimi znaša le osem desetink od enega odstotka. Z drugimi besedami: od prebivalcev Združenih Držav, katerih stariši so bili tujerodci, je le 8 nepismenih izmed vsakih tisoč prebivalcev, dočim za vse prebivalstvo skupaj to razmerje znaša šest izmed vsakih sto.

Od l. 1910. do l. 1920. se je razmerje nepismenosti znižalo od 7.7 odst. na 6 odst. Ako se bo nepismenost znižala v vsakem desetletju v istem razmerju, bo treba 40 let, dokler nepismenost popolnoma ne izgine, in morda 30 let, dokler se narodna mera nepismenosti od 6 odst. zniža na ono stopinjo, ki jo danes iskazujejo otroci tujerodnih starišev — namreč osem desetink od enega odstotka.

To je gotovo v čast tujerodcem in njihovim otrokom.

FRANCIJA IN RUMUNIJA NAPRAVILE VOJAŠKO ZVEZO.

Bukarešt. — Poluradna poročila naznanjajo, da sti Francija in Rumunija podpisale mejsebojno vojaško alijanco. Proti komu je ost te vojaške alijance naperjena poročilo ne omenja.

VESTI IZ PORURJA.

— Franezi zahtevajo odlčno, da Nemci prenehajo s pasivnim odporom, sicer se ne bodo poganjali z Nemčijo.

— Nemške delavske organizacije pa zahtevajo, da se morajo Francozi najprvo umakniti iz Porurja, ako hočejo, da se preneha s pasivnim odporom.

— Francoški vojaški atorneji

zahtevajo, da se kaznuje Gustava Kruppa za 50 milijonov mark denarne globe in z deset letno ječo.

— Kancelar Cuno sestavlja v Berlinu nove pogoje, ki jih bo Franciji predložil te dni.

TRIPOLITANCI SE UPIRAJO PROTI ITALIJANOM.

Rim. — Italijanska vojaška posadka je bila zadnje dni v resnem boju z tripolitanskimi uporniki, ki se hočejo otresti itajanskega nadgospodstva. Uporniška moč šteje kakih 1500 mož. Italijansko poročilo govori, da so Italijani postrelili v bojih nad 200 upornikov.

Bolgarski anarhisti.

Iz Sofije poročajo, da se je vršil te dni v Jambolu tajni kongres bolgarskih anarhistov-komunistov, ki so se ga udeležili 103 delegati kot zastopniki 89 organizacij. Nekega delegata, ki se je vračal s kongresa, so v kopalšču v Sofiji spoznali kot soudeleženca tatvine v banki. Ko so ga hoteli aretirati, je anarhist začel streljati in ubil dva policajca. Med zasledovanjem se mu je posrečilo ubiti še dva policajca in raniti pet oseb. Mimoidoči ga je ranil v nogo in anarhist so aretirali. Pri njem so našli steklenico strupa in bombe.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom in prijateljem našega lista po državi Pennsylvania in New York uljudno naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in sploh vse, kar je v zvezi z listi Edinost, Ave Maria in Glasnikom P. S. J. Vse naše naročnike prosimo, da mu gredo pri tem njegovem delu za katoliški tisk na roko in mu pomagajo širiti list, ki se bori za delavske koristi in za razširjanje katoliškega prepričanja.
Upr. Edinosti in Ave Maria.

ZAJTERK! KOSILO! VEČERJA!
Te tr ipotrebujemo sleherni dan. Da se pa oskrbi dobro in okusno zajterk, kosilo in večerjo, je potreba dobiti kakih dobrih stvari, zlasti dobrega mesa itd. Tega pa dobite najboljšega, če ga greste kupiti k:
MATH. KREMESEC
SLOVENSKI MESAR
1912 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: Canal 6319.
Pri njemu se dobi vedno najboljšo vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu pripravljeno meso in prave domače
"Kranjske klobase," doma narejene po slov receptu.
Gospodinjje zapomnite si to!

VARCEN NAROD
VLAGA PREVIDNO
IN INVESTIRA RAZUMNO V
Kaspar State Bank
NAJVEČJI JUGOSLOVANSKI
BANKI V ZEDINJENIH
DRŽAVAH
1900 — BLUE ISLAND AVENUE,
vagal 19. ulice.
CHICAGO, ILLINOIS.
KAPITAL IN PREBITEK
\$1.250,000.00
PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse parobrodne družbe za v Jugoslavijo in nazaj. Izdelujemo prošnje (affidavite) za priseljence, ter pošiljamo denar v staro domovino najceneje in najhitreje.
Pod državnim in vladnim nadzorstvom in Chicago Clearing House Ass'n.

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusov.

Prevedel Paulus.

Deček bi bil kar obupal! Kako hudobni in kako neumni so ti ljudje! Gotovo je, da nobeden izmed njih nikdar ni imel ne očeta ne matere in tudi ne Lilite in da nikdar ni bil odlikovan z darili — — — Ko bo on velik, bo dal vse te uradnike obesiti, prav tako, kakor je nekoč videl obešene klobase pri oskrbniku v Encinarju, tam doli v Estremaduri — — — In pri voglu vseučilišča je hotel mimo njiju še neki drug voz, nato jima je prišel čez pot počasen, ogromen voz za pohištvo in koj nato poln omnibus, in zopet je zamudil tri minute.

Ko se je vendarle že pripeljal v zadnjo ulico, je že držal za kljuko pri vratih kočije in je bil pripravljn, da jih hitro odpre.

Pomolil je glavico skozi okno — — — Saj je bil prepričan, da ga na balkonu pričakujeta oče in mati ali pa Lili ali pa vsi trije. Že odspodaj jim bo kazal svoja darila in mislil bodo, da je samo eno darilo, pa bodo kmalu videli, da jih je dobil pet in še dve povelji — — — Kako se bodo smejali vsi skupaj —!

Pa balkoni so bili vsi zaprti. Žive duše ni bilo na njih. Kočija se je pripeljala v vežo, šipe velikih steklenih vrat so zažvenketale in voz je obstal ob vznožju širokih, s preprogami obloženih stopnic.

Vse je bilo tiho in prazno. Veliki norveški medved, Bruin so ga imenovali, je nemo stal ob stopnicah, odpiral svoje žrelo, nasajeno z ostrim zobovjem, ter ponujal deku svoj krožnik, kakor bi ga vabil, naj položi nanj svoja darila. Toda ta jih ni izpustil, pritisnil jih je na prsi in skokoma hitel po stopnicah navzgor.

V zgornji veži mu je ustavila korak čudna postava. Z rokami na hrbtu se je sprehajal od stene do stene oduren pritlikavec, popolnoma pravilno zraščten. Meril je približno meter v dolgoti in bil oblečen po najnovejši modi. Nosil je frak in belo ovratnico, kratke hlače in dolge nogavice iz črne svile, in nizke čevljičke. Imenovali so ga "Don Joselito", dobival je sedem tisoč realov na leto, in njegova edina služba je bila, da je javljal obiske.

Spoštljivo se je priklonil pritlikavec senioritu ter mu povedal s svojim kričnim, nekako zapovedujočim glasom, da ga senora danes ne more sprejeti, ker jo strašno boli glava.

Solze so zalile lepe modre oči dečkove. Nič ni rekel, temveč zdirjal je proti stanovanju očetovemu.

Villamelon je sedel v naslonjaču ter se skrivnostno razgovarjal z ministrom de la gubernacion. Otrok je prihitel k očetu, ga objel krog vratu in ga poljubil.

"Hoj, caballero!" je vzkliknil Villamelon. "Že doma? Me veseli!"

Deček mu je s sramežljivim ponosom kazal svoja darila, oče pa jih ni vzel v roke, le rekel je:

"Glej, glej! Darila! — Ubogi malček! — Zelo lepo, — —! Dobro, dobro! Me veseli — —! Tu-le imaš, vzemi, pa pojdi danes večer v čirkus z Germanom!"

Potegnil je iz žepa dve peseti, jih dal dečku in nadaljeval skrivnostni razgovor z ministrom.

Za trenutek je otrok obstal in gledal s širokimi očmi — — Zasukal se je na eni nogi, kri mu je šinila v lice in kakor pijan je omahoval k mizici ter se naslonil nanjo. Različne drobnarije so bile razpostavljene na njej. Zaničljivo je vrgel očetovo darilo v usta grdemu japonskemu maliku in zbežal iz sobe.

Zunaj je preišljeval. — — —

In omahnile so mu roke, povedil je glavo; otožno, počasnih korakov je stopil proti nursery, proti "Sibiriji," v prognanstvo, ki ga je bila brezsrčna, sebična Currita iz Angleške uvedla za otroke v svoji palači.

Glasovi razglašnega klavirja so doneli po hodniku. Nespretna roka je ponavljala monotoni motiv iz Hanonovih vaj.

Ti glasovi so bili nebeška godba za otrokovo uho. Izginila je pobitost, radost se je vrnila in živahno je stekel k vratom.

"Lili!"

"Paquito!"

Angelček, ljubezniva deklica devetih let, je planila s stola in se vrgla dečku v naročje. Združili so se njuni poljubi, vzkliki, smehi, veselje, združili sta se njuni čisti in neomadeževani duši, prav kakor so se strnili njuni zlati kodri, ki so solničnim žarkom enako obdajali ljubki glavici.

Deček se je spomnil svojih daril.

"Glej, Lili, glej — —!"

Široko je odprla Lili začudene oči, stisnila je ustnice in dela roke na hrbet. Njena ocena je bila ocena začudenja, ocena enozločnic.

"Uj!"

"Pet —! Pet jih je —, in dve pohvali — —!"

"Mi boš dal eno, Paquito?"

"Norica —! Kaj takega se ne sme drugemu dati! To se dene v okvir! Pepe Vargas je rekel, da mu jih bo dela njegova mamica v okvir."

"Velik okvir, kajne? Takole velik."

In Lili je pokazala z rokami, kako velik naj bo okvir za diplomo.

"Seve, velik mora biti! In glej, tole darilo je za računstvo, in tole — — —"

Ni mogel nadaljevati . . .

Suhi prsti so se pomolili skozi vrata, za njimi belo zapestje. dolga suha roka, pritrjena na suho, tršasto ramo. Za roko je prišel obraz, zardel, dolg, značilen, pristen britanski obraz . . .

"Kaj je to, miss? Ali ne veste, da se morate učiti klavirja do osmih?"

In suha roka je prijela deklico in jo peljala nazaj v sobo — Deček je zbežal.

Slepo je stekel v svojo sobico in zaril glavico v belo postelj. Tako se vrže samomorilec, poln razdražene grenkobe, v temnem obupu v črno, brezupno brezdnost. Spanec, blaženi prijatelj otrok in njih tolažnik v bridkostih, mu je slednjič posušil solzice, utešil vzdihne ter ga uspaval, oblečenega, kakor se je bil vrgel na postelj, in z darili v rokah.

Villamelon pa je nadaljeval svoj skrivnostni razgovor z ministrom.

Markiz je imel takrat nekaj nad 40 let. Sledovi njegovih mladostnih grehov so se mu bili zgodaj začrtali v obraz. Nos je bil rdeč in mu je žalostno visel navzdok, poln imozoljev. Lice je imel upadlo in rastel mu je trebuh. Vse na njem je oznanjalo tisto karikaturno moške dobe, ki pomenja zgodnjo starost. Brke je nosil zavihane in redke lase počesane na prečo, visoko, nagubano čelo je delalo vtisek, da se za njim skrivajo velike misli in važni naklepi.

In zares, velike misli je mislila ta glava, ko se je tisti večer naklanjal Villamelon k svojemu gostu, seniorju Juanu Antoniju Martinez, ter mu govoril važno in resno, kakor Bismark Gorčakovu, ko sta urejevala evropsko ravnotežje.

"Ne varajte se, Martinez! Tisto je nesmiselno, kar trdi doktor Wood! — Nihče me ne bo prepričal, da je pašeta iz podgan boljša, kakor pašeta iz ježev ali pa vereric. Me razumete —?"

Ekscelencia Martinez je krenil z glavo, da se ni prav vedelo, ali je pritrtil ali zanikal. Imel je slab želodec, odkar je bil ubožec prekoračil naravni most, ki vodi od modrih ministrskih klopi k bogatim mizam dvornih plemičev. In tožilo se mu je nazaj k tistim česnovim juham, fako redilnim in izdatnim, ki so ga bile zredile v tako krepkega državljana, in ki so bile njegova edina hrana v dobi, ko je trgal svoje prve čevlje med vaškimi pobalini gori na obrežju Asturije. — Santo Dios, kako ga je zadnji petek na dvoru grizlo v črevih po tistem pate-foie-gras! In kako strašno koliko je dobil po chou a la creme, ki ga je jedel v francoskem poslaništvu! Ekscelencia Martinez je bil za trdno prepričan, da so ga zastrupili — — — Od takrat je sveto veroval v besede Addisonove: "Kadar vidim bogate mize, pokrite z obiljem vseh štirih delov sveta, se mi zdi da vidim protin, vodenico, vročnico, oslabelost in druge človeške bolezni, kako prežijo pod vsako servijeto . . ."

"Trebja je, da se prepričate sami, Martinez," je nadaljeval Villamelon. "Prihodnji četrtek Vam bom postregel z dvojno vrsto pašet, ali povedal Vam ne bom, iz česa so pripravljene. Bomo videli, za katero se boste odločili. Me razumete, Martinez? Ne bom poudarjal, da veliko dam na Vašo besedo!"

Naježili so se lasje ekscelenci Martinezu, ko si je v duhu predstavljal pašeto iz podgan. Ne bo si mogel drugače popraviti želodca — si je mislil — moral bo goltniti mačko.

An EXTRA Pair Gives Double Wear! POVABLJENI STE

da pridete v našo trgovino in si ogledate naše bogate zaloge vsakovrstnih oblek, narejene v vseh modah in velikostih!

Za može in mladeniče

OBLEKE Z ENIM IN DVOJNIM HLAČAMI najnovejše mode, ki jih imamo na izbiro sedaj v naši trgovini, na različne načine narejene in v različnih barvah. Pridite v našo trgovino in naši boste fino izbrili, kjer si boste lahko izbrali obleko, ki bo vam krojila in ugajala. Mi krojimo obleke, da prija natančno vsaki postavi. Pri nas dobite obleke za vsako postavo, malo ali veliko, po sledečih zmernih cenah

\$22.50, \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00 in \$45.00.

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino depoldne.

1800-1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

O POLOŽAJU V JUGOSLAVIJI.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

glavna vsebina to, če Slovenci politično nastopajo kot narod. V bodočnosti je Jugoslavija mogoče, toda stvarno danes Srbi ostajajo Srbi, medtem, ko bi Hrvati in Slovenci morali biti Jugoslovani. Prvi pogoj je tedaj ta, da Srbi, ostajajoč uvidijo, kako Hrvati in Slovenci morejo in smejo nastopati z narodnim obiležjem. Pri tem ne igrajo vloge le politična, marveč tudi gospodarska vprašanja, ki so n. pr. največje važnosti za Bosno, Bogata zemlja, a siromašno ljudstvo in to je nevdzržen položaj.

Na vprašanja o federalističnem bloku vodstvu H. R. S. S. odgovarja i dr. Korošec in dr. Spaho sta voljena na temelju svojih volivnih oklicev, zato jim . . . H. R. S. S. ne vsiljuje svoje stališče. Sedaj sploh ne gre za republiko, ne za federacijo, ne za avtonomizem, ampak za to, da se mesto dosedanjih metod uvede režim pravičnosti in uvidevnosti. Če Hrvati zahtevajo notranjo suverenost in gospodarsko kontrolo, da se izognemo dosedanjemu načinu gospodarstva, je to program, ki gotovo ne prehaja preko okvirja. A republikanizem v bistvu ni drugo kot strogo izvedeni parlamentarizem, v katerem more ljudstvo kontrolirati vse čine vlade . . .

Vodstvo bloka bo pregledalo položaj in delalo v cilju sporazuma ter poslalo svojo delegacijo v Belgrad . . .

3. Sicer najmanjša po številu poslancev je Jugoslovanska Muslimanska Organizacija pod vodstvom dr. Spaho-ta a vendar pomembna, ker sčasoma lahko potegne za seboj vse Mohamedane, osobito v Južni Srbiji. Dr. Spaho je na vprašanje "Nove Štampe" odgovoril: "Bosna in Hercegovina mora v okvirju svojih meja dobiti svojo lastno deželno vladu. V deželnem zboru, kj bi imel neposredno izvoljene poslance, bi bilo treba zahtevati, da dežela dobi čim večji del finančnih in gospodarskih virov. Za skupne potreščine naj se določijo dohodki, carine. V kolikor bi pa ti ne pokrili potrebščin, bi morala zanje prispevati vsaka dežela sorazmerno po številu prebivalstva in gospodarskih moči. Le tako se da odvrniti gospodarski propad Bosne in Hercegovine."

Radikali so bili dozdej brez prave orientacije in so že izpeljevali svoje centralistične alure ter likvidirali pokrajinske uprave. Namestnika Hribarja v Ljubljani so kar poslali v penzijo in nov veliki župan je dr. Lukan, somišljenik radikalcev. — Kriza dospe na vrhunec 16. aprila ob otvoritvi skupščine. Pašič je v veliki zagati.

Za oba slabo.

Neki človek, ki je ravno kupil v trafiki cigaro priteče nazaj ves jezen: "Ta cigara, ki ste mi jo prodali je za psa. Ali nimate boljših cigar kakor to! To je vendar strašno!"

Prodajalec: "Vam se ni treba še toliko pritoževati, pogledjte mene, ki sem jih kupil na tisoče te vrste!"

DOLARSKI ČEKI

Cenjenim čitateljem naznanjamo, da še vedno izdajamo dolarske čeke, katere se vnovič v Jugoslaviji po dnevnem kurzu v Jugoslovanske krone. Potnikom za v Ameriko preskrbimo efektivne ameriške dolarje, ki jih rabijo za na pot.

Za dolarske pošiljave računamo sedaj sledeče pristojbine: do \$15.00 po 95 centov. — Od \$15.00 do \$30.00 po \$1.25. — Od \$30.00 do \$50.00 po \$1.50. — Od \$50.00 do \$75.00 po \$1.50. — Od \$75.00 do \$100.00 po \$2.00. — Od \$100.00 naprej po 2 centa od dolarja. H tem pristojbinam je še pridjati za vsako posamezno pošiljatev 15 centov za poštino.

BANČNI ODDELEK EDINOSTI,

1849 West 22nd Street.
CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj nabere, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI

Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSEPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da je list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmedernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. g. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtepleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predne odšaste, naročila drugam. Ake le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.